

در گفت‌وگو با مدیرعامل فرابورس ایران مطرح شد

شفافیت، مهم‌ترین مزیت بازار سرمایه در مقابل بازارهای سنتی است

ترویج و توسعه سواد مالی باید از مدارس پیگیری شود

گفت‌وگو

● از نظر شما یک بازار ایده‌آل و مطلوب که بتواند بستر مناسبی را برای سرمایه‌گذاری خرد و کلان در اختیار سرمایه‌گذاران قرار دهد، دارای چه ویژگی‌هایی است؟

مناسب برای تأمین مالی پروژه‌های بخش مولد از طریق هدایت درست سرمایه‌های خرد و ترویج فرهنگ پاسخگویی و تقویت مشارکت ارکان جامعه در رشد اقتصادی کشور، از جمله مهم‌ترین مواردی است که سیاستگذاران از طریق توسعه بازار سرمایه دنبال کرده‌اند و توسعه بازارهای ثانویه تنها به آن دلیل مورد توجه قرار می‌گیرد که می‌تواند مشوقی برای توسعه بسترهای اصلی بازار باشد. توجه به این موضوع از آن جهت مهم است که طی سال‌های گذشته شاهد آن بودیم که مدیران بورسی و فرابورسی بیشترین توجه خود را به بازارهای ثانویه معطوف کرده‌اند و از توسعه بازارهای اولیه و ترویج فرهنگ سهامداری غافل مانده‌اند؛ روندی که باعث شده بازار سرمایه ایران همواره به‌عنوان یک بازار ناکارآمد شناخته شود و تأمین مالی بخش واقعی اقتصاد سهم بسیار ناچیزی از این بازار داشته باشد. با تمام این تفاسیر به نظر می‌رسد جامعه ایرانی، خصوصاً بعد از مواجهه با اتفاقات سال ۱۳۹۹، لزوم ترویج و توسعه دانش مالی در کشور را حس کرده باشد. این موضوع با توجه به آزادسازی سهام عدالت در سال‌های گذشته اهمیت بیشتری یافت و نیاز است تا افراد راه و روش مشارکت در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و اصول حاکمیت شرکتی را هرچه زودتر فراگیرند. در این زمینه با «محمد علی شیرازی»، مدیرعامل فرابورس ایران برای ارزیابی راه‌های اعتمادبخشی به بازار سهام و افزایش آگاهی بخشیدن سهامداران به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه از نظر می‌گذرد.

● به طور غیرمستقیم و با واسطه در بازارها حضور یابند تا دارایی‌های آنها کمتر در خطر قرار گیرد.

در اینجا منظور از سرمایه‌گذاری غیرمستقیم، صندوق یا شرکت‌های سرمایه‌گذاری و شرکت‌های سیدگردانی است که از طریق یک تیم حرفه‌ای مدیریت و سیدگردانی می‌شوند.

این نوع سرمایه‌گذاری دارای چند مزیت است، در ابتدا سهامداران از این طریق قادر به سرمایه‌گذاری حرفه‌ای هستند

و همچنین در جمع‌آوری اطلاعات از صفره‌جویی اقتصادی برخوردار خواهند بود. از طرفی سهامدارانی که رقم‌های بزرگی را برای سرمایه‌گذاری وارد بازار می‌کنند با استفاده از روش‌های غیرمستقیم می‌توانند ریسک مجموعه سرمایه‌گذاری‌های خود را به صورت کاراتری پوشش دهند.

از این رو می‌توان گفت اگر به دنبال ایجاد یک بستر مناسب سرمایه‌گذاری برای تمامی طیف‌ها و تمامی ترجیحات

جامعه هستیم، بهتر است به سمت توسعه و ترویج راه‌های سرمایه‌گذاری غیرمستقیم برویم و در کنار آن ابزارهای لازم را برای انتشار ریسک سرمایه‌گذاری در دسترس سرمایه‌گذاران حرفه‌ای قرار دهیم.

● توصیه شما به سهامداران در روزهای پرنوسان بازار سهام و نیز کسب بازدهی مناسب از این بازار چیست؟

اگر مردم به دنبال سرمایه‌گذاری در بازار سهام هستند باید به طور حتم از صندوق‌های سرمایه‌گذاری کمک بگیرند، از این موضوع نباید غافل ماند که در اقتصادهای توسعه یافته، مردم عادی تا چند سال مجاز به سرمایه‌گذاری مستقیم در بازارهای مالی نیستند و تنها پس از کسب دانش فنی کافی می‌توانند به این بازار ورود کنند.

مردم باید در بازار سهام با توجه به روحیه ریسک‌پذیری خود اقدام به سرمایه‌گذاری کنند، اکنون صندوق اهرمی در بازار مورد استفاده فعالان بازار است اما این صندوق برای افرادی تهیه شده که از قدرت ریسک‌پذیری بالایی برخوردارند.

اگر سهامداری دارای قدرت ریسک‌پذیری پایین است، نباید به دنبال خرید واحدهای صندوق اهرمی باشد و باید برای سرمایه‌گذاری در این بازار از دیگر

اگر مردم به دنبال سرمایه‌گذاری در بازار سهام هستند باید به طور حتم از صندوق‌های سرمایه‌گذاری کمک بگیرند، از این موضوع نباید غافل ماند که در اقتصادهای توسعه یافته، مردم عادی تا چند سال مجاز به سرمایه‌گذاری مستقیم در بازارهای مالی نیستند و تنها پس از کسب دانش فنی کافی می‌توانند به این بازار ورود کنند

ابزارها مانند صندوق سرمایه‌گذاری استفاده کند و به هیچ عنوان نباید به سمت ابزارهای با ریسک‌پذیری بالا پیش بروند.

● با توجه به ضرر و زیان تحمیل شده به سهامداران در بازار سال ۹۹، از نظر شما چطور می‌توان برای ترویج و افزایش سواد مالی در جامعه ایران اقدام کرد؟ برنامه‌های شما در این بخش چیست و فرابورس چه اقداماتی را انجام داده است؟

اکنون در مدارس آموزش‌هایی به دانش‌آموزان داده می‌شود که ممکن است هیچ وقت به آن نیاز پیدا نکنند اما هیچگاه آموزش‌هایی که در زندگی بی‌آن درگیر هستیم به دانش‌آموزان یا دانشجویان تدریس نمی‌شود.

پیشنهاد ما این است که به طور حتم در آموزش کشور، آموزش‌های مربوط به بازار سهام، بانک و بیمه از دبستان تا دانشگاه در نظر گرفته شود.

در آینده آموزش بازار سرمایه و در کل، نهادهای مالی کمک کننده به دانش‌آموزان خواهد بود و اکنون در این زمینه سازمان بورس پیگیر است تا آموزش‌های مربوط به بازارهای مالی در کتب درسی گنجانده شود. این مسأله کاملاً نخست برای افزایش آگاهی مردم است که می‌توان از آن به‌عنوان موضوعی قابل اهمیت یاد کرد.

همچنین در گام دیگر باید این موضوع مدنظر قرار بگیرد که ارکان بازار سرمایه، کمک کننده به آموزش سواد مالی مردم باشند. ارکان بازار سرمایه باید در این زمینه برنامه مدونی داشته باشند، اکنون بورس تهران و فرابورس با حضور در استان‌های مختلف و از طریق ارتباط با فعالان اقتصادی، خدمات مختلفی را ارائه می‌دهند.

● در سال ۹۹ عدم ورود نقدینگی به سمت تولید از جمله معضلاتی بود که مورد اعتراض اکثر فعالان بازار قرار گرفته بود و باعث شد در آن زمان با توجه به حجم ورود نقدینگی به بازار سهام اما شاهد رونق تولید در کشور نباشیم، به اعتقاد شما راه‌های ورود نقدینگی به سمت تولید و رونق تولید در اقتصاد کشور چیست؟

وجود بازار ثانویه، مشوق توسعه بازار اولیه است و شرکت‌هایی که در بورس عرضه اولیه می‌شوند برای توسعه طرح‌های خود از منابع کسب شده در این بازار استفاده خواهند کرد.

روش دیگر برای تأمین مالی واحدهای تولیدی از بورس، افزایش سرمایه از طریق سلب حق تقدم است، این اقدام روشی است که با تزریق پول به شرکت از طریق افراد جدید صورت خواهد گرفت.

سال گذشته نخستین مجوز فعالیت شرکت پروژه‌ها ارائه داده شد که مشخصاً به بازار اولیه مربوط می‌شوند که این شرکت‌ها پروژه‌های مشخص را تعریف و از طریق این

بازار تأمین مالی خواهند کرد.

● با توجه به اتفاق نظر فعالان بازار مبنی بر ارزندگی بازار سهام برای سرمایه‌گذاری اما بازار از مشکل بی‌اعتمادی رنج می‌برد و سرمایه‌گذاران از ترس از دست دادن سرمایه‌های خود در این بازار، دیگر اقدام به خرید سهم نمی‌کنند، به نظر شما از چه راه‌هایی می‌توان برای بازگرداندن اعتماد به سهامداران استفاده کرد؟

سال ۹۹ زیرساخت و بنیان‌هایی که بتواند پاسخگوی حجم گسترده مردم برای حضور در بازار سرمایه باشد، وجود نداشت، همچنین در این زمینه برخی تشویق‌های نامناسب برای حضور مستقیم مردم در بورس تأثیرگذار در ایجاد نوسان شدید بازار سهام بود.

با توجه به چنین مسأله‌ای، سرمایه‌گذاران بدون مطالعه و به‌صورت هیجانی سهامی را انتخاب کردند که برای سرمایه‌گذاری مناسب نبودند؛ بنابراین مجموعه این عوامل باعث شد تا خاطره تلخی از سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه در ذهن مردم بر جای بماند.

● از نظر شما تفاوت سرمایه‌گذاری در بازار سهام با دیگر بازارهای مالی چیست؟

نمایش شفاف قیمت‌ها برای مردم به‌عنوان خصوصیت متفاوت بازار سرمایه با دیگر بازارها تلقی می‌شود. افرادی که برای سرمایه‌گذاری در بازار مسکن، اقدام به خرید ملک می‌کنند به هیچ عنوان به‌صورت روزانه نوسانات قیمت دارایی‌های خود را کنترل نمی‌کنند، بنابراین با توجه به چنین مسأله‌ای، سرمایه‌گذاران در این بازار دیگر از لحاظ روانی تحت فشار نیستند.

وجود شفافیت قیمتی در بازار سرمایه، نیازمند روحیات خاص افراد برای سرمایه‌گذاری است، به همین دلیل بارها اعلام کرده‌ایم که به هیچ عنوان سهامداران برای سرمایه‌گذاری به‌صورت مستقیم وارد بازار سهام نشوند.

اعتماد سرمایه‌گذاران به بازار کاهش پیدا کرده و بازگشت آن به سهامداران نیازمند زمان است اما ارزیابی‌های انجام شده حاکی از آن است که اکنون اعتماد سهامداران به بازار سرمایه نسبت به سال گذشته بهتر شده و قابل مقایسه با آن زمان نیست و تلاش ما بهبود وضعیت اعتماد سهامداران به بازار سهام است.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار:

دولت هیچ دخالتی در بازار سهام نداشته است

خبر

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار به برخورد جدی با مدرسان قلابی در فضای مجازی اشاره کرد و گفت: دولت به هیچ عنوان دستکاری در بازار نداشته است، یکی از مراقبت‌های ما این بوده تا دولت دخالتی در بازار نداشته باشد که در این زمینه موفق عمل کرده‌ایم.

«مجید عشقی» به نوسانات اخیر شاخص بورس در بازار اشاره کرد و افزود: موضوع مربوط به زیرساخت‌ها در حوزه معاملات بورس که با کندی زیادی همراه بودند، باعث شد تا بازار در سال ۹۹ با وضعیتی اسفناک همراه شود، اما اکنون سامانه‌های مربوطه با توسعه همراه شده‌اند و دیگر با مشکلی در این زمینه مواجه نخواهیم شد.

وی به توسعه سامانه‌های نظارتی در بورس تأکید کرد

و گفت: سامانه‌ها به گونه‌ای توسعه پیدا کردند که الگوریتم‌های مختلف نظارتی به اجرا در آمدند، اکنون این سامانه‌ها هوشمند شدند و هر اتفاقی که در بازار رخ دهد به صورت لحظه‌ای به ناظر بازار اطلاع‌رسانی خواهد کرد تا اقدامات لازم برای جلوگیری از تخلفات صورت پذیرد.

عشقی به حمایت‌های صورت گرفته از بازار سهام اشاره و اظهار کرد: اکنون صندوق‌های توسعه و تثبیت بازار سرمایه با شرایط بسیار مطلوبی همراه هستند، در حالی که این صندوق‌ها در سال ۹۹ از چنین شرایط خوبی برخوردار نبودند.

رئیس سازمان بورس اعلام کرد: اکنون سهام خوبی در این صندوق‌ها وجود دارد و صندوق‌های بازارگردانی بخشی از منابع حاصل از

فروش سهام خود را وارد چرخه تولید شرکت‌ها خواهند کرد.

به گفته وی، فعالیت دیگری که در دستور کار قرار گرفته، بررسی و شناسایی پروژه‌هایی است که قابلیت عرضه عمومی دارند.

عشقی تأکید کرد: در سال ۹۹ پول وارد شده به بورس فقط در داخل بازار در چرخش بود، اکنون تغییراتی در این زمینه صورت گرفته و هر پولی که وارد بازار می‌شود از طریق صندوق‌های بازارگردانی، صندوق‌های با درآمد ثابت و صندوق تثبیت و توسعه به چرخه اصلی خود باز می‌گردند.

برخورد با مدرسان قلابی در فضای مجازی

رئیس سازمان بورس به برنامه‌های سازمان

بورس برای برخورد با مدرسان قلابی در فضای مجازی اشاره کرد و گفت: ممکن است برخی در فضای

تخلفاتی سال ۹۸ که رشد بازار آغاز شده بود رسیدگی نشده است و پرونده‌ها در دادگاه‌ها بلاتکلیف هستند، این باعث شده تا بازار تصویری از برخورد با این گونه پرونده‌های تخلفاتی نداشته باشد.

عشقی در واکنش به صحبت برخی فعالان بازار مبنی بر دستکاری دولت در معاملات بازار سهام اعلام کرد: دولت به هیچ عنوان هیچ دستکاری در بازار نداشته، یکی از مراقبت‌های ما این بوده تا دولت دخالتی در بازار نداشته باشد که در این زمینه موفق عمل کرده‌ایم.

رئیس سازمان بورس در پایان گفت: اکنون در بازار فقط صندوق تثبیت و توسعه در حال فعالیت است که عملکرد آنها شفاف بوده و طبق مقرراتی است که برای آنها تعیین شده است.

بورس برای برخورد با مدرسان قلابی در فضای مجازی اشاره کرد و گفت: ممکن است برخی در فضای

تخلفاتی سال ۹۸ که رشد بازار آغاز شده بود رسیدگی نشده است و پرونده‌ها در دادگاه‌ها بلاتکلیف هستند، این باعث شده تا بازار تصویری از برخورد با این گونه پرونده‌های تخلفاتی نداشته باشد.

عشقی در واکنش به صحبت برخی فعالان بازار مبنی بر دستکاری دولت در معاملات بازار سهام اعلام کرد: دولت به هیچ عنوان هیچ دستکاری در بازار نداشته، یکی از مراقبت‌های ما این بوده تا دولت دخالتی در بازار نداشته باشد که در این زمینه موفق عمل کرده‌ایم.

رئیس سازمان بورس در پایان گفت: اکنون در بازار فقط صندوق تثبیت و توسعه در حال فعالیت است که عملکرد آنها شفاف بوده و طبق مقرراتی است که برای آنها تعیین شده است.